
CONCIO XXXIV.

THEMA: Laetamini cum Hierusalem, et exultate in ea omnes, qui diligitis eam; gaudete cum ea gaudio universi, qui lugetis super eam, ut sugatis et repleamini ab ubere consolationis eius.

(ISAIAE, LXVI, 10).

IDEA CONCIONIS

PROP. Ad Cor Iesu accedendum, quia est fons totius consolationis.

DIVISIO. Nam consolatur nos in omni tribulatione nostra: I. Immediate, seu per se; II. Mediate, sive per Sanctos suos.

PARS I. Consolatur nos per se: *A*) Vel mala a nobis auferendo quia misericors est; nam repellit quae in nos advenirent: *a*) Ex perfidia daemonis inimici invisibilis; *b*) Ab insidiis inimicorum visibilium; *c*) Et hoc quia Pater misericordiarum est. *B*) Vel in malis, quae patimur, sustentando, quia consolator est. Nam: *a*) Consolatur omnes; *b*) In omnibus; *c*) Et semper.

PARS II. Consolatur nos per sanctos suos: consolatur enim nos: *a*) Per tribulationem; *b*) Per consolationem; *c*) Per exhortationem eorum.

Exordium. Haec concio est praecedentis corollarium. Aqua neque sicco manat fonte, neque clauso, sed uberi et aperto. Cor Iesu non erat fons siccus, sed uberrimus, cuius aquis omnes mundati sumus et regenerati. Fuit tamen fons physice clausus, donec, consummata passione, lancea miles illum aperuit: et quia aperuit, inde exivit sanguis et aqua. Hoc quoad factum. Sed quia non fuit solum apertum ut

exinde undae profluerent, sed ut ostium quodammodo panderetur, et per latus apertum omnibus pateret aditus ad Cor, scilicet ad gratiam et amicitiam et societatem Iesu; finis huiusce perforationis, ut diximus, fuit ut reis et iustis esset in asylum; quod ingredientes, peccatores veniam, iusti perfectionem, sancti delicias inveniant, omnes autem consolationem.

En ergo quare, post transfixionem Cordis, agendum sit de eius principali et universaliori effectu; de consolatione scilicet, quae in nos advenit a Corde vulnerato, et quam adipiscuntur animae Cor apertum ingredientes. Quae quidem consolationes, quia abundantissimae, ad modum undarum in universum terrarum orbem, immo in mundum universum, profluentium, proponuntur considerandae, ab unico totius consolationis fonte manantes, a Corde nempe Iesu; quod, cum sit principium affluens, ideo dicitur Fons.

Propositio. *Ad Cor Iesu accedendum, quia est Fons totius consolationis.*

Fons totius consolationis est Cor Iesu, quia veluti consolatio, sive consolator antonomastice, expectabatur, ut legitur Lucae: « Simeon, homo iustus erat expectans consolationem Israel » (1). « Nam Christus est fidelium consolatio, quia extra Christum nulla salutis est spes, sed mera desolatio et desperatio » (2). Ita promissum fuit per Isaiam: « Consolabitur Dominus Sion » (3), et non modo quocumque, sed plene, ita « ut sugatis et repleamini ab ubere consolationis eius ». Eandem plenitudinem consolationis commendat Apostolus dicens: « Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra » (4). Quae quidem plenitudo consolationis, a latere Iesu salientis, nomine Fontis designatur, tum ex abundantia consolationum, tum quia ab eo nihil ama-

(1) II, 25.

(2) A LAPID. in Luc. II, 25.

(3) LI, 3.

(4) II Corinth. I, 3.

rum prodit iuxta illud: « Numquid fons de eodem foramine emanat dulcem et amaram aquam? » (1). Mentem ergo D. Thomae sequendo, in expositioe textus allati, « Deus totius consolationis », etc... dico Cor Iesu esse fontem totius consolationis, quia consolatur nos in omni tribulatione nostra.

Divisio. I. *Immediate seu per se*; II. *Mediate, seu per alios, sive sanctos suos.*

PARS I. — CONSOLATUR OMNES, PER SE.

Primo; Cor Iesu est fons totius consolationis nostrae quia consolatur nos in omni tribulatione nostra, immediate seu per se, solo suae gratiae auxilio.

A) Quod quidem facit, mala a nobis auferendo, quia misericors est, ut dictum est (Conc. XXV). Nam revera, hac sua infinita bonitate et misericordia, repellit

a) plurima mala, quae in nos advenirent ex perfidia daemonis, devorare cupientis, « non patietur vos tentari supra id quod potestis », sed e contra ex ipsa tentatione nostrum trahet derivare proventum, « sed faciet etiam cum tentatione proventum » (2): nam, modo potentiori quam Raphael, Iesus Christus suo triumpho « apprehendit daemonium, et religavit illud in deserto superiori Aegypti » (3). Et haec est alia ratio consolationis, quam habemus per Christum, scire nempe, daemonem, animas nostras perdere ac mactare desiderantem, depelli ac vinci per Christum eas salvare cupientem.

b) Deinde mala aufert, quae in praesenti adveniunt ex inimicorum visibilium insidiis, et quoad corpus et quoad animam; ideo expectamus consolationem eius sicut Simeon iustus erat expectans consolationem Israel: « idest expectans adventum Messiae, sive Christi, qui consolaturus et liberaturus erat

(1) IACOB. III, 11.

(2) I Corinth. X, 13.

(3) TOB. VIII, 3.

Israel, idest, populum fidelem, a Satana, ab Herode, Romanis, Scribis et Pharisaeis oppressum... Sciebat enim Simeon, ex translato a Iuda sceptro ad Herodem, iuxta oraculum Iacob (1), et ex completis septuaginta Danielis hebdomadis (IX), aliisque prophetiis, Christi adventum instare, ut Israelem, idest, fideles ab omnibus malis eriperet, puta tam a peccatis, quam a miseriis omnibus, partim in hac vita, partim in futura » (2).

c) Et ita nos consolatur, quia pater misericordiarum est: consolari enim, est misericordiae effectus. Ideo super illud: « Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi; Pater misericordiarum et Deus totius consolationis » (3), scribit S. Thomas: « Recte ergo (Apostolus) gratias agit Patri, quia misericors est; unde « pater misericordiarum »: et quia consolator est; et ideo: « et Deus totius consolationis ». Et agit gratias de duobus, quibus homines maxime indigent. Primo enim indigent ut auferantur ab eis mala; et hoc facit misericordia, quae aufert miseriam; et misereri proprium est Patri. Secundo indigent ut sustententur in malis, quae adveniunt: et illud est proprie consolari ». Quamvis autem auferre mala sit proprius effectus misericordiae, iuxta praedicta, tamen quia liberatio ab his malis, sive praesens sive futura, semper affert consolationem, ideo dixi Cor Iesu esse fontem consolationis nostrae, quia per illud liberamur a malis, quae adveniunt, vel a malis quae undique nos circumstant; eo ipso modo quo Simeon erat expectans Christum, quem Evangelista vocat consolationem, quia liberaturus erat populum Israel.

B) Secundo: Cor Iesu est per se Fons totius consolationis, quia in malis, quae in nos adveniunt, nos sustentat, quod est proprie consolari. Audiamus D. Thomam: « Homines indigent ut sustententur in malis, quae adveniunt: et illud est proprie consolari, quia nisi homo haberet aliquid, in quo quiesceret cor eius, quando superveniunt mala, non subsisteret.

(1) Gen. XLIX, 10.

(2) A LAPIDE, In Luc. II, 25.

(3) II Corinth. I, 3.

Tunc ergo aliquis consolatur aliquem, quando affert ei aliquid refrigerium, in quo quiescat in malis. Et licet in aliquibus malis, homo possit in aliquo consolari, et quiescere, et sustentari, tamen solus Deus est, qui nos consolatur in omnibus malis. Et ideo (Apostolus) dicit « Deus totius consolationis ». Qui si peccas, consolatur te Deus, quia ipse misericors est. Si affligeris, consolatur te, vel eruendo ab afflictione per potentiam suam, vel iudicando per iustitiam. Si laboras, consolatur te remunerando » (1). Ergo, iuxta Angelicum, consolari idem est ac refrigerium praebere. Cum autem nemo sicut Cor Iesu reficiat, nam ait: « venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos » (2), aperte, ipsum est fons totius consolationis. Et revera:

a) Consolatur omnes. Venite ad me omnes. « Nemine excluso; nemo enim est, qui non aliquo morbo laboret, et Christi medela indigeat. Omnibus ergo Christus se offert, ut ab eo sanitatem et salutem petant et recipiant. Sic blande correxit, erexit, curavitque Magdalenam, Matthaeum, Paulum, Petrum. Sic etiamnum in Eucharistia, omnes invitat, aitque: Venite ad me, infirmi, esurientes, afflicti; ego reficiam vos » (3).

b) Consolatur praeterea in omnibus, sive plene. Ideo: « qui laboratis et onerati estis »; quicumque sit labor et onus quibus premimini: « qui laboratis, id est qui molestiam patimini; et onerati estis, scilicet fatigati et depressi: ac succumbentes oneri, tum peccatorum, tum legis Mosaicae, tum aerumnarum et tentationum huius vitae » iuxta A Lapide. In omnibus reficit, in omnibus consolatur, quia, ut diximus supra cum D. Thoma, si peccas, consolatur te, quia ipse misericors est; si affligeris, consolatur te vel eruendo ab afflictione per potentiam, vel iudicando per iustitiam; si laboras, consolatur te remunerando.

c) Et consolatur semper. Consolator enim noster manet in aeternum; et ea charitate, qua compellitur consolari, semper

(1) Expositio in Epist. II ad Corinth. I, 3.

(2) MATTH. XI, 28.

(3) A LAPIDE, hoc loc.

dilexit nos: « in charitate perpetua dilexi te » (1). Unde comparatur matri: « sicut mater unicum amat filium, ita ego te diligebam » (2) quo amore materno semper spondit reficere et consolari: « Quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos, et in Hierusalem consolabimini » (3). Ideo et « ego reficiam vos ». Ego, Christus, qui sum heri, hodie et in saecula, semper consolabor vos: « idest, refocillabo, fessis requiem dabo, ut vertit Syrus, recreabo, in omni quiete constituam, ait S. Chrysostomus, per verba blandissima, per Sacramenta, quasi pharmaca efficacissima, per gratiam et consolationes internas suavissimas, denique per gloriam felicissimam in coelo » (4).

Et ita Cor Iesu est fons totius consolationis per se, solo suae gratiae auxilio; affert enim refrigerium omnibus, et in omnibus, et semper accedentibus ad se, consolatione indigentibus. Unde ad eum accedendum; accedere quippe debent omnes undequaque afflicti: « in omnibus, enim, tribulationem patimur, sed non angustiamur; aporiamur, sed non destitui-mur; persecutionem patimur, sed non derelinquimur; deicimur, sed non perimus; semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes » (5).

PARS II. — CONSOLATUR OMNES MINISTERIO SANCTORUM.

Secundo Cor Iesu est fons totius consolationis, quia consolatur nos in omni tribulatione nostra, etiam mediate, sive per alios, per ministros, scilicet, suos, per perfectiores, de quorum bonis aliqua utilitas nobis accrescit; unde Apostolus prosequitur: « ut possimus et ipsi consolari eos, qui in omni pressura sunt » (6).

(1) JEREM. XXX, 13.

(2) II Reg. I, 26.

(3) ISAI. LXVI, 13.

(4) A LAPIDE, In Matth. XI, 28.

(5) II Corinth. IV, 8.

(6) II Corinth. I, 4.

« Ubi notandum est, iuxta D. Thomam, quod in donis divinis est ordo; ad hoc enim Deus dat aliquibus specialia dona, ut ipsi effundant illa in utilitatem aliorum: non enim dat lumen soli, ut sibi soli luceat, sed ut toti mundo. Unde vult quod de omnibus bonis nostris, sive sint divitiae, sive potentia, sive scientia, sive sapientia, accrescat aliqua utilitas aliis: « unusquisque gratiam, quam accepit, in alterutrum administrantes » (1). Hoc ergo est quod Apostolus dicit, consolatur nos in omni tribulatione nostra. Sed quare? Non ut solum nobis hoc sit ad bonum, sed etiam ut aliis prosit. Unde dicit: ut possimus et ipsi consolari eos, qui in omni pressura sunt » (2). Quae quidem consolatio tripliciter nobis provenit a Iesu per ministros suos, seu sanctos; scilicet, per eorum tribulationem; per consolationem, et per exhortationem.

a) Per tribulationem sanctorum. Manifestando qualiter Apostolorum consolatio sit ad aliorum utilitatem et consolationem tria dicit D. Paulus se recepisse, iuxta D. Thomam: tribulationem, consolationem, exhortationem: « Accipiendo ergo haec tria passive dicimus, quod Apostoli consolantur, tribulantur, et exhortantur: unde et haec tria, ostendit Apostolus cedere ad consolationem aliorum: et hoc in quodam ordine ». Et primo eorum tribulationem, cum dicit: « sive autem tribulamur » (3). Quasi dicat: vere quidquid recipimus, est in bonum vestrum; quia sive tribulamur, pro vestra exhortatione et salute, quia, scilicet, nostro exemplo, monet vos Deus, ad passionum tolerantiam; unde provenit vobis salus aeterna. Quod fit quando tepidis et pigris, adhibentur passionum sanctorum in exemplum » (4). Sicut enim Apostolos, in tormentis et persecutionibus, consolabatur exemplum passionis Christi, ita quod « ibant gaudentes a conspectu concilii quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati » (5); similiter

(1) I Petr. IV, 10.

(2) Expositio ad hunc loc.

(3) II Corinth. I, 6.

(4) D. THOM. Expositio in hoc loc.

(5) Act. Apost. V, 41.

non consolentur passiones sanctorum, quorum « alii distenti sunt, alii vero ludibria et verbera experti, insuper et vincula et carceres; lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisionem gladii mortui sunt » (1).

b) Per consolationem eorum. Prosequitur D. Thomas: « Secundo ostendit (Apostolus) quod eorum consolatio in aliorum utilitatem cedit, cum dicit: « sive consolamur ». Quasi dicat: ipsa nostra consolatio, qua nos spe praemii consolamur, est ad consolationem vestram, in quantum exemplo nostro, vos etiam eandem spem praemii habentes, gaudetis ». Quae consolatio in summum accrescit attendentes consolationem, quam in praemium laborum, iam sancti comprehensores receperunt, quibus ut in aeternum consociemur, nos vocati sumus.

c) Tandem; consolamur per eorum exhortationem. « Tertio ostendit quod eorum exhortatio passiva est ad bonum aliorum, dicens « sive exhortamur », per internam inspirationem, vel per flagella, hoc est, pro vestra exhortatione: scilicet, ut vos ad maiora animemini et salutem speretis »: quod quidem consequimur, et sanctorum attenta meditatione lectionum, et eorum exemplorum imitatione perfecta.

Sic ergo, Cor Iesu est fons totius consolationis, affert enim omnem consolationem, et multifariam. En compendium harum consolationum et modus earum, a Natale Alexandro expositum: « Fideles animas, illum sincere, fideliter, humiliter, perseveranter quaerentes, ob illius absentiam gementes, variis modis Christus Iesus consolatur:

A) Per ministros suos, per sanctos sacerdotes et pastores, qui angelorum ministerium obeunt, sedentes ad tumultum Iesu...

B) Illas consolatur praesentia sua, quamvis non manifesta nec sensibilis, seu sub propria specie, sed sub aliena, in Sacramento Eucharistiae...

C) Illas consolatur verbo suo... Vocat eas nomine suo familiariter cum ipsis colloquitur...

(1) *Hebr.* XI, 35.

D) Illas consolatur interioribus illustrationibus, et spiritualibus deliciis, quarum gustu, agnoscentes illum in corde suo praesentem, illum unum audire sibi proponunt ut magistrum, illi uni ut sponso adhaerere, illi uni ut Domino famulari...

E) Fideles animas consolatur Iesus suorum sublimitatem mysteriorum, in meditatione, et contemplatione illis aperiendo, tanta interdum luminis et gratiae ubertate, ut aliis etiam ea nuntiare et exponere valeant...

F) Fideles animas consolatur Iesus spe castorum amplexuum, quibus non in terris quidem, sed in coelo conglutinabuntur Dilecto suo... » (1).

Consequentia. Ergo Cordi Iesu accedendum, triplici via et gradu. Primo: Fide viva, qua omnia mysteria omnesque veritates supernas, mente devota amplectamur, sola Dei auctoritate revelantis. Hic est primus gressus ad Iesum, ut de eo vivamus, eiusque consolationibus participemus: « quia iustus ex fide vivit » (2). Secundo spe firma in eo, eiusque promissionibus et magnis gratiarum praemiis, fundata; quibus dulcem consolationem spondit elargiri colentibus se, in tot huius vitae aerumnis: « In hac amabili devotione omnia invenient auxilia: in laboribus solatium... in adversis consolationem » (3); et praesertim spe firma gloriae venturae, ubi tristes, lugentes et afflicti, gaudio magno gaudebunt: « intra in gaudium Domini tui »: ut ibi in aeternum consolentur: « beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur » (4). Tertio et praecipue accedendum charitate flagranti, ut velut amicos et dilectos suos consoletur nos verbo, praesentia, auxilio et bonis suis, sicut promissum est: « Ego ipse consolabor vos » (5).

Affectus. O Cor Iesu, complacentia aeterni Patris, Sacramentum Spiritus Paracliti, gaudium Virginis Matris, solatium

(1) *In Ioann.* XX, 16.

(2) *Ad Galat.* III, 11.

(3) *Vie et Œuvr.* tom. II, pag. 286.

(4) *MATTH.* V, 5.

(5) *ISAÏ.* LI, 12.

angelorum, laetitia sanctorum omnium, totiusque curiae coelestis perpetua iucunditas! Quomodo cantabimus canticum in terra aliena? Unde gaudium animae in valle lacrymarum positae, inter tot tantasque aerumnas commoranti? Minime cantare potest ac laetari anima, nisi te cognoscat ac totum possideat et amplectatur, o dulcis Iesu! Cor enim tuum est vera promissionis terra, fluens lacte et melle Cor tuum est vera iustorum patria: et exul a patria nemo gaudet, cantat nemo. « Iesu, dulcedo cordium, fons vivus, lumen mentium, excedens omne gaudium, et omne desiderium » aperi nobis fontem coelestium consolationum, ut inde hauriamus in gaudio. Aperi cor tuum et ingrediemur ut de gaudiis sanctorum aliquantulum percipiamus; et in te et per te in omni tribulatione consolemur.

Deprecatio. Ne despicias, Omnipotens Deus, populum tuum in afflictione clamantem, sed propter gloriam nominis tui, tribulatis succurre placatus (Ex Missali Rom.).

CONCIO XXXV.

THEMA: Ego sum vita.

(Ioann. XI, 25).

IDEA CONCIONIS

PROP. Cordi Iesu adhaerendum, quia est vita nostra.

DIVISIO. I. Est radix vitae; II. Est reversio ad vitam; III. Est conservatio nostra in vita spirituali.

PARS I. Est radix vitae nostrae spiritualis: a) A qua si qui eradicatus sit, vel non insertus, nullum facit fructum vitae; b) Cui tamen qui fuerit insertus uberiores vitae fructus faciet.

PARS II. Est reversio ad vitam nostram spiritualem: a) Remissione peccatorum per collationem gratiae tum sanctificantis, tum sacramentalis b) Reviviscentia virtutum et meritorum.

PARS III. Est conservatio nostra in vita spirituali: a) Politice; b) Oeconomice; c) Ethnice; d) Physice; e) Quasi sol, etc.

Exordium. Ponderatissimum est donum, de quo in praesenti concione disserere debemus, a Corde Iesu procedens; bonum, nempe, vitae; ipsum enim est vita nostra: *Ego sum vita*. Ponderatissimum dico, aestimabilissimum, supremum tum in ratione principii, tum in ratione medii. Ratione principii quidem, quia esse est radix cuiuscumque operationis, sive physicae, sive intellectualis, tam in natura quam in gratia; nemo namque et nihil operatur antequam sit. Hinc est quod super omnia appetamus vitam, et vita sit bonum quod diligentius servare curemus, et dolentius amittamus. Solum instinctus vi a natura inditi, ducta, etiam irrationalia vitam appetunt et mori recusant. Tota omnino physica natura pulchrior ac florentior apparet tempore verno, quod est rege-